

Kısa Bilgiler

Yüklem soru sorularak bulunmayan tek ögedir. Cümle- nin bitirici ögesidir.

Yüklemler isim soylu sözcük-lerden veya fillerde oluşturulabilir.

İsim tamlamaları en az iki ismin ekler alarak birlikte bir anlam oluşturduğu sözcük gruplarıdır.

Kol saati: **Belirtisiz İsim Taml.**
Evin önü: **Belirtisi İsim Taml.**
Bahçen duvarının şekli: **Zincirleme İsim Tamlamasıdır.**

www.yeninesilturkce.com

Sıfat tamlamaları bir isim ve ismi niteleyen sözcüklerden oluşur.

Mavi kalem: **Sıfat Taml.**

Yeşil Ev: **Sıfat Taml.**

İki kardeş: **Sıfat Taml.**

Kayıbolan yıllar: **Sıfat Taml.**

"İnce Memed"

Yaşak KEMAL'in en güzel eserlerinden biridir.

**Yeni
Nesil
Türkçe**

TÜRKÇE ÇALIŞMA KAĞITLARI

(TEMEL ÖGELER) YÜKLEM-ÖZNE

Aşağıdaki cümlelerde bulunan yüklemelerin altını çizip nasıl oluşturulduğunu belirtiniz.

Cümle	Yüklem İsim Soylu	Yüklem Fiil
1-Çocuk, uzaklardan bir ses duydu.		
2-Epey ıssızdı sokaklar.		
3-En güzeli dünyayı gezmekmiş.		
4-Birazdan giderim oraya.		
5-Sensiz ben bir hiçim.		
6-Hava kapalıydı ve sıcaktı.		
7-Gidiyorum uzaklara sensiz.		
8-Dünya, yaşam sunan bir gezegendir.		
9-Sen bu işi biliyor musun?		
10-Asla seninle oraya gitmem!		

Yüklemler farklı yollarla yapılabilir. Aşağıdaki cümlelerde yüklemelerin altını çizip yapılış özelliğine göre değerlendirin.

Cümleler	İsim Tamlaması	Sıfat Tamlaması	İkileme	Birleşik Fiil	Fiilimsi	Deyim
1-Bugün işleri tıkr tıkrıdı.						
2- Kardeşim, kapının önündeydi.						
3-Onu hiç merak etmedim.						
4-Bu, kaybolan çocukmuş.						
5-Bizim bütün malımıza göz dikmişti.						
6-Gelen konuklar tanıdıklarımızdı.						
7-Temiz ve sessiz bir göldü.						
8-Ben, sınıfımızın temsilcisiyim.						
9-Hayat, doyasıya yaşamakmış.						
10-Arkadaşım, onu fark etmiş.						
11-Bizi dövenler, beş büyük çocuktu.						
12-Şu an dünyanın ortasındayız.						
13-Gözleri ıslı ıslıdı.						
14-Her şeyi açığa vurmuş.						

Aşağıda istenilen şekillerde yüklemeler oluşturup cümlede kullanınız.

1-Yüklemi Fiil Olan Cümle:

2-Yüklemi İsim Olan Cümle:

3-Yüklemi Fiilimsi Olan Cümle:

4-Yüklemi İsim Tamlaması Olan Cümle:

5-Yüklemi Sıfat Tamlaması Olan Cümle:

6-Yüklemi İkileme Olan Cümle:

Cümlelerde üç çeşit özne vardı. Yüklem bildirdiği işi yapan belliyse ve yazılıysa **gerçek özne**, işi yapan belli fakat yazılı değilse **gizli özne**, işi yapmanın belli olmadığı özneler de **sözde öznedir**.

Sözcük grubu, en az iki sözün birlikte bir anlam bütünlüğü oluşturduğu kelime bütünüdür.

www.yeninesilturkce.com

"Hazıra dağ dayanmaz." **ata-sözünün anlamı** : Kenarda olan parayı harca harca eninde sonunda biter.

Balıköl, Şanlıurfa'da yer alıp; 150 metre uzunluğunda ve 30 metre genişliğindedir. Derinliği 3-5 metre civarındadır. İçinde efsanelere konu olan sazan türü balıklar bulunmaktadır.

Aşağıdaki cümlelerde özneleri bulup özelliklerine göre değerlendiriniz.

Cümleler	Gerçek Özne	Gizli Özne	Sözde Özne
1-Eşyalarımız talan edilmiş.			
2-Asla bu işleri sevmezdi.			
3-Az önce suçlular gözaltına alınmış.			
4-Araba, yavaşça uzaklaştı.			
5-Beni adam yerine koymadınız.			
6-Kuşlar, gökyüzünde süzülerek uçuyordu.			
7-Havalar iyice soğumuştü.			
8-Uzaklara gideceklermiş.			
9-Törende şiirler okunmuş.			
10-Ben okula gitmeyeceğim.			

Özneler, tamlama şeklinde de cümlelerde yer alabilir. Aşağıdaki cümlelerde özneleri bulup özelliklerine göre değerlendiriniz.

Cümleler	Belirtisiz İsim Tamlaması	Belirtili İsim Tamlaması	Zincirleme İsim Tamlaması	Sıfat Tamlaması
1-Arabanın anahtarı kaybolmuş.				
2-Bahçede cep telefonu düşürülmüş.				
3-Milli takım teknik direktörü istifa etti.				
4-Sarı yazması, oyalydı.				
5-Kuş tüyü bir yastıkmış.				
6-Dünyanın hali başkadır.				
7-Yeşil ördek, suya daldı.				
8-Deri ceketimin rengi soldu.				
9-İki kişi beni yakaladı.				
10-Tesbih taneleri iplerinden ayrıldı.				

Aşağıdaki söz ve söz gruplarını cümle içinde özne görevinde kullanınız.

Bizim dünyamız:

Ben ve kardeşim:

Bilgisayar oyunları:

Okulumuz:

Kaybolan eşyanız:

İnsanlar:

Gençler:

Huzur:

YÜKLEM-ÖZNE ÇALIŞMA KAĞIDI CEVAPLARI

Aşağıdaki cümlelerde bulunan yüklemelerin altını çizip nasıl oluşturulduğunu belirtiniz.

Cümle	Yüklem İsim Soylu	Yüklem Fiil
1-Çocuk, uzaklardan bir ses <u>duydu</u> .		*
2-Epey <u>ıssızdı</u> sokaklar.	*	
3-En güzeli dünyayı <u>gezmekmiş</u> .	*	
4-Birazdan <u>giderim</u> oraya.		*
5-Sensiz ben bir <u>hiçim</u> .	*	
6-Hava <u>kapalıydı</u> ve <u>sıcaktı</u> .	*	
7- <u>Gidiyorum</u> uzaklara sensiz.		*
8-Dünya, <u>yaşam sunan bir gezegendir</u> .	*	
9-Sen bu işi <u>biliyor musun?</u>		*
10-Asla seninle oraya <u>gitmem!</u>		*

Yüklemler farklı yollarla yapılabilir. Aşağıdaki cümlelerde yüklemelerin altını çizip yapılış özelliğine göre değerlendirin.

Cümleler	İsim Tamlaması	Sfat Tamlaması	İkileme	Birleşik Fiil	Filimsi	Deyim
1-Bugün işleri tıkr tıkrdı.			*			
2- Kardeşim, kapının önündeydi.	*					
3-Onu hiç merak etmedim.				*		
4-Bu, kaybolan çocukmuş.		*				
5-Bizim bütün malımıza göz dikmişti.						*
6-Gelen konuklar tanıdıklarımızdı.					*	
7-Temiz ve sessiz bir göldü.		*				
8-Ben, sınıfımızın temsilcisiyim.	*					
9-Hayat, doyusya yaşamakmış.					*	
10-Arkadaşım, onu fark etmiş.				*		
11-Bizi dövenler, beş büyük çocuktü.		*				
12-Şu an dünyanın ortasındayız.	*					
13-Gözleri ışıl ışıldı.			*			
14-Her şeyi açığa vurmuş.						*

Aşağıda istenilen şekillerde yüklem oluşturup cümlede kullanınız.

1-Yüklemi Fiil Olan Cümle: Çocuklar biraz önce eve vardı.

2-Yüklemi İsim Olan Cümle: Cebimde yüz lira vardı.

3-Yüklemi Filimsi Olan Cümle: Ali, sevdiklerimizdendi.

4-Yüklemi İsim Tamlaması Olan Cümle: Bu, evin anahtarıdır.

5-Yüklemi Sfat Tamlaması Olan Cümle: Adam, mavi gömleliydi.

6-Yüklemi İkileme Olan Cümle: Kuşlar yine cıvı cıvıldı.

Aşağıdaki cümlelerde özneleri bulup özelliklerine göre değerlendiriniz.

Cümleler	Gerçek Özne	Gizli Özne	Sözde Özne
1-Eşyalarımız talan edilmiş.			*
2-Asla bu işleri sevmezdi.		*	
3-Az önce suçlular gözüaltına alınmış.			*
4-Araba, yavaşça uzaklaştı.	*		
5-Beni adam yerine koymadınız.		*	
6-Kuşlar, gökyüzünde süzülerek uçuyordu.	*		
7-Havalar iyice soğumuştü.	*		
8-Uzaklara gideceklermiş.		*	
9-Törende şiirler okunmuş.			*
10-Ben okula gitmeyeceğim.	*		

Özneler, tamlama şeklinde de cümlelerde yer alabilir. Aşağıdaki cümlelerde özneleri bulup özelliklerine göre değerlendiriniz.

Cümleler	Belirtisiz İsim Tamlaması	Belirtili İsim Tamlaması	Zincirleme İsim Tamlaması	Sıfat Tamlaması
1-Arabanın anahtarı kaybolmuş.		*		
2-Bahçede cep telefonu düşürülmüş.	*			
3-Millî takım teknik direktörü istifa etti.			*	
4-Sarı yazması, oyalydı.				*
5-Kuş tüyü bir yastıkmiş.		*		
6-Dünyanın hali başkadır.	*			
7-Yeşil ördek, suya daldı.				*
8-Deri ceketimin rengi soldu.			*	
9-İki kişi beni yakaladı.				*
10-Tesbih taneleri iplerinden ayrıldı.		*		

Aşağıdaki söz ve söz gruplarını cümle içinde özne görevinde kullanınız.

Bizim dünyamız: Bizim dünyamız mahvoldu.

Ben ve kardeşim: Piknipte ben ve kardeşim gitmedik.

Bilgisayar oyunları: Son zamanlarda bilgisayar oyunları çok oynanıyor.

Okulumuz: Bu sene okulumuz yeşil renge boyandı.

Kaybolan eşyanız: Kaybolan eşyamız nihayet bulunmuş.

İnsanlar: İnsanlar, kimsenin kıymetini bilmiyor.

Gençler: Burada gençler top oynar.

Huzur: Huzur, islamdadır.